

Ομιλία του Προθυπουργού κ. Ανδρέα Γ. Παπανδρέου κατά την πρώτη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης και Προγραμματισμού

Αγαπητοί Σύεδροι,

Σας καλωσφρίζω στην πρώτη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης και Προγραμματισμού. Όπως είπα και στις Προγραμματικές Δηλώσεις της Κυβέρνησης, το Πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ έχει τη πρόσφατη λαϊκή επιδοκιμασία. Πιστεύουμε όμως ότι για την εξειδίκευση του προγράμματος πρέπει να υπάρχει ένας ολοκληρωμένος και συνεχής διάλογος με όλους τους κοινωνικούς φορείς.

Για μας, η ουσιαστική συμμετοχή όλων των κοινωνικών φορέων στη κατάρτιση, αλλά και στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του αναπτυξιακού προγραμματισμού αποτελεί βασική επιλογή που συνδέεται με τον εκδημοκρατισμό, την κοινωνική δικαιοσύνη και την αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη. Αποτελεί όμως ταυτόχρονα και βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των αναπτυξιακών μας στόχων. Από την εμπειρία άλλων χωρών ξέρουμε ότι συγκεντρωτικά προγράμματα, ξεκομμένα από τη λαϊκή βάση, καταλήγουν είτε στη γραφειοκρατία και την αναποτελεσματικότητα, είτε στην αναπαραγωγή ανισοτήτων και τη διαιώνιση των διαρθρωτικών αδυναμιών.

Η λαϊκή εκπροσώπηση και η συμμετοχή των παραγωγικών φορέων έχει καθιερωθεί ως θεσμός που εμπλουτίζεται και ενισχύεται συνεχώς. Σήμερα η έναρξη της λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης και Προγραμματισμού αποτελεί ένα ακόμα βήμα στη διεύρυνση των συμμετοχικών διαδικασιών ύστερα από τις ρυθμίσεις για τα συνοικιακά, δημοτικά, επαρχιακά, νομαρχιακά και περιφερειακά συμβούλια. Το Συμβούλιο αυτό αποτελεί το κορυφαίο γνωμοδοτικό φορέα του δημοκρατικού προγραμματισμού στη χώρα μας και έρχεται να ολοκληρώσει, σε εθνικό επίπεδο, το θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη και το προγραμματισμό της χώρας.

Η σύνδεση, οι αρμοδιότητες και οι κανόνες λειτουργίας του Συμβουλίου θα διαμορφωθούν σε συνεργασία μαζί σας και θα καλυφθούν νομοθετικά.

Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στους καρπούς του διαλόγου στα πλαίσια του ΕΣΑΠ και με τη συμπαράστασή σας θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατό για την οργάνωση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του.

Όπως ξέρετε το δικό μας πρότυπο ανάπτυξης επιδιώκει από τη μιά μεριά, την ισορροπία ανάμεσα στο κέντρο και τη περιφέρεια, ανάμεσα στις περιφέρειες, ανάμεσα στις διάφορες ομάδες πληθυσμού, και από την άλλη μεριά την αυτοδύναμη ανάπτυξη.

Χαρακτηριστικό της αυτοδύναμης ανάπτυξης είναι η συνεχής βελτίωση της εθνικής ικανότητας για μιά ποιοτικά και ποσοτικά διευρυμένη παραγωγή σε ανταγωνιστική βάση, για τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία, καθώς και η αξιοποίηση όλων των εθνικών, φυσικών και ανθρώπινων χώρων της οικονομίας.

Η προώθηση των βασικών μας επιλογών δεν είναι εφικτή εάν δεν συνδέσουμε αρμονικά την αναπτυξιακή μας πολιτική με την πολιτική σταθεροποίησης της οικονομίας.

Όπως εξέθεσα και στις προγραμματικές δηλώσεις, η πραγμάτωση των αναπτυξιακών μας προτεραιοτήτων συμβαδίζει και προϋποθέτει την άρση βασικών "περιοριστικών παραγόντων" που δρούν ανασταλτικά στην αναπτυξιακή διαδικασία. Με άλλα λόγια η ανάπτυξη πρέπει να συμβαδίζει με τη σταθεροποίηση της οικονομίας.

Αντίθετα σταθεροποίηση της οικονομίας χωρίς ταυτόχρονο πρόγραμμα ανάπτυξης οδηγεί σε πρόσκαιρη μόνο αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας, ενώ τις περισσότερες φορές οξύνει τις κοινωνικές αντιθέσεις μέσα από μιά μονόπλευρη λιτότητα και παραπέρα συρρίκνωση της παραγωγής. Και είναι αυτή η αντιμετώπιση του προβλήματος που διαφοροποιεί τη δική μας θέση από εκείνη πολλών άλλων χωρών που συνήθως προωθούν τη σταθεροποίηση σε βάρος της ανάπτυξης.

Όπως αναφέρθηκα στις προγραμματικές δηλώσεις η στρατηγική αυτή είναι η μόνη που μπορεί να ικανοποιήσει ταυτόχρονα τις τρεις βασικές μας επιδιώξεις:

Πρώτο τη διεύρυνση και εκσυγχρονισμό της παραγωγικής βάσης της οικονομίας δηλ. την αύξηση της παραγωγής και παραγωγικότητας παράλληλα με τον διοικητικό και τεχνολογικό εκσυγχρονισμό.

Δεύτερο, τη κοινωνική δικαιοσύνη και απόδοση του προϊόντος του μόχθου σ' αυτόν που πραγματικά συμβάλλει και αποδίδει καθώς και τη κάλυψη των βασικών αναγκών του κάθε Έλληνα πολίτη.

Τρίτο τις συμμετοχικές διαδικασίες για να εξασφαλισθεί η ενεργός παρουσία και συμβολή όλων των κοινωνικών φορέων στη λήψη αποφάσεων για τις προτεραιότητες της οικονομίας.

Εκτιμώντας ότι η ελληνική οικονομία είναι μιά κατ'έξοχήν ανοικτή οικονομία που απαιτεί εκσυγχρονισμό και βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της πιστεύουμε ότι πρέπει να στηριχθούμε κυρίως σε μιά αναπτυξιακή πολιτική προσφοράς.

Η αναπτυξιακή πολιτική προσφοράς συνίσταται κυρίως

- 1) στη ταχύρρυθμη αύξηση των επενδύσεων με βάση τις κλαδικές προτεραιότητες

- 2) στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας μέσα από την αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της έρευνας
- 3) στην αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας καθώς και στην ποιοτική βελτίωση των προϊόντων

Η αναπτυξιακή πολιτική προσφοράς εξελίσσεται παράλληλα με την πολιτική προσδιορισμού του ύψους της συνολικής δαπάνης. Πρέπει όμως να τονισθεί ότι, στο δικό μας πρότυπο, η πολιτική διαχείρισης της συνολικής δαπάνης της οικονομίας καθώς και το πιστωτικό πρόγραμμα στηρίζουν και δεν αντιστρατεύονται την αναπτυξιακή πολιτική. Βασικοί στόχοι είναι:

- 1) η μεγιστοποίηση της απασχόλησης
- 2) η συνέχιση της αύξησης των εγχωρίων αποταμιεύσεων
- 3) η άνετη χρηματοδότηση των παραγωγικών πρωτοβουλιών
- 4) η μείωση των καταναλωτικών ελλειμμάτων του δημοσίου
- 5) η ελαχιστοποίηση του εξωτερικού ελλείμματος της χώρας.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια σχεδιάζεται και αποφασίζεται η τιμολογιακή εισοδηματική, δημοσιονομική και νομισματοπιστωτική πολιτική.

Η οπτική γωνία με την οποία αντιμετωπίζονται τα συγκεκριμένα προβλήματα που ανακύπτουν διαφέρει από φορέα σε φορέα. Πιστεύουμε όμως ότι η εξέταση των προβλημάτων σφαιρικά και με κατανόηση της αλλοιοεξάρτησής των θα βοηθήσει στη δημιουργία προϋποθέσεων για μιά πλατιά αποδοχή ρεαλιστικών προτάσεων.

Πιο συγκεκριμένα, πιστεύω ότι ο διάλογος στα πλαίσια του ΕΣΑΠ θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά:

- 1) στη χάραξη προτεραιοτήτων και κατάρτισης προγράμματος μεγάλων αναπτυξιακών έργων εθνικής κλίμακας.
- 2) στον προσδιορισμό κλαδικών προτεραιοτήτων
- 3) στη χάραξη πολιτικής για το ρόλο του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και για τη συνεργασία και τις, μεταξύ τους, σχέσεις.
- 4) στη διαμόρφωση πολιτικής τιμών και εισοδημάτων στα πλαίσια εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος
- 5) στη διαμόρφωση πολιτικής εργασιακών σχέσεων στο στάδιο κατάρτισης του αναπτυξιακού προγράμματος και κατά την υλοποίησή του
- 6) στην άρση των περιοριστικών παραγόντων που εμποδίζουν την ανάπτυξη με τη χάραξη πολιτικής για την αύξηση της παραγωγικότητας τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και του πιστωτικού συστήματος και τη προώθηση των εξαγωγών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αυτά ήταν τα λίγα που είχα να πω, αλλά το γεγονός ότι είναι λίγα -το τόνισα και στην αρχή- δεν σημαίνει ότι τα θέματα τα οποία θα μας απασχολήσουν δεν είναι σημαντικά. Είναι, αντίθετα, τα πιο κρίσιμα απ' όλα. Χωρίς μια ρεαλιστική οικονομική πολιτική, χωρίς τη συμβολή εργοδοσίας και εργασίας ταυτόχρονα, χωρίς τη συμμετοχή όλων των παραγωγικών φορέων, ο αγώνας θα είναι τραχύς και οι κίνδυνοι μεγάλοι. Και αυτό το οποίο δεν κατορθώσαμε στα παρελθόν, δηλαδή, να έχουμε μια συχνή επαφή, έστω και κατ' ιδίαν, τώρα θα το κατορθώσουμε στα πλαίσια αυτού του οργάνου. Είναι πρόθεσή μας πραγματικά να μην έχουμε απλώς σήμερα τα εγκαίνια ενός νέου θεσμού και να τον ξαναθυμηθούμε τον επόμενο χρόνο. Δεν είναι αυτό στις προθέσεις μας. Και ελπίζω και πιστεύω ότι θα έχουμε και συνέπεια και συνέχεια. Δεν σημαίνει ότι πάντοτε θα συμφωνούμε. Είναι σαφές ότι υπάρχουν διάφορες οπτικές γωνίες

και μπορεί και να διαφωνούμε σε ορισμένα θέματα. Αλλά θα πρέπει να μεγιστοποιούμε το πεδίο της συμφωνίας. Να το μεγιστοποιούμε ώστε να συμβάλουμε ταυτόχρονα στην ενιαία εθνική προσπάθεια.

Θέλω να σας ευχαριστήσω που με ακούσατε.
